HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלא תרומה. בשוגג: **משלם חולין טהורים.** לכתיב (ויקרא כב) ונתן להכהן את הקדש דבר הרמוי להיות קדש בפרק כל שעה (פסחים לג.): **בשוגג משלומו משלומין.** מס בשוגג שילם טמאים כשבור טהורים מס: **במזיד אין משלומו משלומין.** דקנסינן ליה: **מגח עלויו גרמא לו.** למאי קנסת ליה מאי מזיד יש כאן מע"ש שיודע שהן טמאים ומכוין הוא לתשלומין הגויס: **דאכל מיניה וכו'.** ומע"ג דתשלומין נעשים תרומה ולא חזו ליה בימי טומאה הא מיהא לתשלומין מעלית ליכוון: **תרומה טמאה לא חזיא לאכילה.** כהן טהור קאי עלה בעשה בפ' הערל (לעיל עג.) א] וכהן טמא קאי עלה במיתה [ב]לא חלק הכתוב בה מיכל טמאים לגבי טומאת הגוף אין קדשים טהוריס לקדשים טמאים: **לו דהו.** ופיפ' חולין טמאים: (ב) **והכא דמדאורייתא תשלומין מעלית ניינהו.** לחולין טמאים נמי לחויין להיות קדש כלרבי אילעי לעיל (דף פט.): **ואמור רבנן אין תשלומין תשלומין כו'.** מדר' מאיר קמותיב: **קנסו שוגג אטו מזיד ליכא בייניהו.** לרבי מאיר בשוגג תשלומין תשלומין ולא בעי לשלומי (ג) תו טהוריס ואמו רבנן למימר בין בשוגג בין במזיד בעי מיהדר תשלומין: **אבל בעלים נהפערו.** ולא בעי לאתויי קרבן אחרינא: **שב ואל תעשה.** לאו עקירה היא כגון אכילת בשר עשה היא ואמור רבנן שב ואל תאכל לאו עקירה בידים הוא אלא ממילא היא מיעקרא אבל תרומה דקאמר לא עשה ולא כלום ומפקת לה לחולין עקירה ממש היא:

אמר מה הציץ מרצה על הדם ועל הבשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון בין ביחיד בין בצבור ואמרי רבנן לא הורצה וקא הדר מעייל חולין לעזרה אמר רבי יוסי בר חנינא מאי לא הורצה דקאמר [ד]להתיר בשר באכילה אבל בעלים נתכפרו בו סוף סוף קמתעקרא אכילת בשר וכתיב [ו]ואכלו אתם אשר כפר בהם מלמד [ז]שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים [ח]א"ל שב ואל תעשה שאני אמר

(דף פה.) ס"ג לא קנסוה בהפרת נדריה:

ואוכלת בגינו תרומה בתרומה דרבנן ת"ש [ט]אבל תרומה טמאה משלם חולין טהורים שילם חולין טמאים סומכום אומר משום ר' מאיר בשוגג תשלומיו תשלומין במזיד אין תשלומיו תשלומין תבא עליו ברכה דאכל מיניה מידי דלא קחזי ליה בימי טומאתו וקא משלם מידי דקחזי ליה בימי טומאתו ואמר רבא ואמרי לה כדי חסורי מיחסרא והכי קתני [י]אבל תרומה טמאה משלם כל דהו אבל תרומה טהורה משלם חולין טהורין שילם חולין טמאים סומכום אומר משום ר' מאיר בשוגג תשלומיו תשלומין במזיד אין תשלומיו תשלומין וחכ"א [כ]בין בשוגג בין במזיד תשלומיו תשלומין וחוזר ומשלם חולין טהורין והא הכא דמדאורייתא תשלומי מעליא הוי דאי מקדש בהו כהן אשה תפסו לה קידושי ואמור רבנן אין תשלומיו תשלומין וקשרינן אשת איש לעלמא מאי אין תשלומיו תשלומין דקאמר רבי מאיר דבעי למיהדר שלומי חולין טהורין אי הכי סומכום היינו רבנן אמר רב אחא בריה דרב איקא קנסו שוגג אטו מזיד איכא ביניהו תא שמע [כ]דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה והא הכא דמדאורייתא ארצויי מרצה דתניא [ג]על

אבל תרומה טמאה משלם כו'. בתרומה לא שייך לפוטרו משום דקם ליה בדרבה מיניה לפילו לגבי לחיים דר' נחוניא בן הקנה לפילו במיתה בידי שמים הוא עושה כמיתה בידי אדם לתשלומין דשמי תרומה דגלי קרא בהדיא ויסף חמישיתו עליו ועוד ת"ר יכמק דתשלומין לתרומה לכפרה קאתו ולא שייך קם ליה בדרבה מיניה כדאמר במסכת תרומות (פ"ז משנה ד) שאפי' אם רצה הכהן לממחל אינו יכול לממחל ואפי' אכל תרומה משל עצמו מפריש קרן הראוי להיות קדש לעצמו וכן משמע בפרק כל שעה (פסחים נב. ושם) דלרבי יוסי דשרי חמץ בפסח בהנאה להאוכל תרומת חמץ בפסח במזיד פטור מן התשלומין לרבי נחוניא בן הקנה אבל בשוגג מייב תע"ג דלא גלי קרא בכתב אלא משום דבשוגג אתו תשלומין לכפרה ואפשר לתם אכל תרומה במזיד שיפטור לרבי נחוניא בן הקנה משום דאפשר לתם לכפרה שהרי הכהן יכול לממחל כדתנן במסכת תרומות (פ"ז מ"ח) ת"ק מיחייב משום דמלגבייהו קנייט כדאמר בגלו נערות (כתובות דף לח: ושם) : **בשוגג תשלומיו תשלומין כו'.** אין לפרש הכי שוגג ומזיד מתכיליה קאי כדפירש ריב"ן אבל התשלומין הם במזיד לתם כן במזיד אפי' אין תשלומיו תשלומין דאכתי מיעקרא אכילת בשר וכתיב [י]ואכלו אתם אשר כפר בהם מלמד [ז]שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים [ח]א"ל שב ואל תעשה שאני אמר

סוכין יכול לשלם תשלומין אין נעשין קדש מלא נראה לר"י דשוגג ומזיד תשלומין קאי כדפירש בקונטרס והיה דקאמר והוינן הא במזיד אין תשלומיו תשלומין תבא עליו ברכה כו' מ"ע"ג דכי משלם חולין טמאים נעשין תרומה טמאה מכל מקום תבא עליו ברכה דנפקא הוא שמשלם יותר ממה שהפסיד לכהן: **חסורי** מיחסרא כו' **אבל** תרומה טהורה כו'. ומ"מ אי לפי דמיס משלם כשמשלם כאן חולין טמאין אפאי משלומיו תשלומין והלא הן נעשין תרומה ואינם שוים כתרומה טהורה שאכל ויש לומר דמשלם חולין טמאים כל כך דכשנעשין תרומה טמאה יהיו שוים להפקה כתרומה טהורה שאכל ומכל מקום קנסינן ליה כשמשלם במזיד מ"ע"פ שווים כדמי תרומה משום דמשלם מידי דלא קפיץ עליה זציע: **אויל** כהן ומקדש אשה כו'. ומ"ת ולמה אינו מדקדק דמדאורייתא תשלומיו נעשית תרומה וקתמהי דקנס לאינן תשלומין והוי חולין ושריין לזרים ומאי ק"ל דהוה מצי למימר דאין תשלומיו תשלומין למרייהו ולעולם תרומה הוו וי"ת ומאי מדקדק מקידושין דלמא היינו משום דהפקר כ"ד היה הפקר כדאמר לעיל (דף פט.) ומאי ק"ל דהכא אין שייך לומר כן דמה שנעשין תרומה טמאה יהיו להפקה כתרומה טהורה שאכל ומכל מקום קנסינן ליה כשמשלם במזיד מ"ע"פ שווים כדמי תרומה משום דמשלם מידי דלא קפיץ עליה זציע: **וה"א** הכא דמדאורייתא ארצויי מרצה דתנן על מה הציץ מרצה כו'. תימה דהקומץ רבה (מנחות כה:) ובכיצד זורק (חולין (פסחים פ: ושם) פריך להו מהדדי ומשני רבינא ורב שילא חד אמר טומאה אין בשוגג אין במזיד זריקתו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה וחד אמר מתניתין מייתי מדאורייתא ומהא מדרבנן ומומר ר"י דהכא לא מצי לשנויי הכי דקתני אין במזיד אין בשוגג היינו מדאורייתא אבל מדרבנן במזיד לא הורצה דמשמע דיש בשוגג שיעור דקתני סתמא דפסק הלכה תבא עליו לשמועינן דבין בשוגג בין במזיד מלקה תפילו מדרבנן והכא מוכח נמי שפיר דמאחר דקתני דליכי בשוגג בין במזיד לטומאה או מזיקה לשר כלאים ליה ומר כדאית ליה מדאורייתא ליכא לפלוגי ומלקה בתרוייהו בין בשוגג בין במזיד ומלקה לר"י דבהא סבירא ליה מקריב טפי שמקריב בדבר טמא בגבוה וזילא מילתא טפי:

ועל הבשר. למאן דאמר (פסחים עז.) יש דס מע"פ שאין בשר נפקא מינה כמה שהיין מלקה על הבשר דמשמע דאפילו בשר בהמה טהורה שנטמא בשאר טומאות חוץ מנבלה וטרפה ושרץ ושקץ ורמש (שם) אלא דאמר